

Gemeente Almelo

Integrale aanpak Jeugd en Veiligheid

Voorstel

6-4-2026

Inhoud

Aanleiding	2
De motie	2
Probleemdefinitie	2
Advies	3
Toelichting advies	3
Wat doen we al op jeugd en veiligheid?	4
Voorstel “ Integrale aanpak Jeugd en Veiligheid”	5
Probleem definitie	5
Doelgroep/ afbakening	5
Betrokken partijen	5
Toelichtingen rollen	6
Doelstelling.....	7
Werkwijze	8
Financiering	8
Monitor	9
Randvoorwaarden	10
Risico's/ beheersmaatregelen.....	0
Communicatie	0
Borging	0
Bijlage 1 Motie.....	1
Bijlage 2 Overzicht doelgroepen.....	2
Bijlage 3 Profiel “specialistische” jongerenwerker	4
Bijlage 4 Profiel Jeugdboa's	5
Bijlage 5 Inzet RAS-PTC	6

Aanleiding

Er is een motie ingediend op 6 november 2025 tijdens de “gemeentebegroting 2026”. Deze motie is aangenomen en valt onder de portefeuille van Burgemeester R.T.A. Korteland. Team Veiligheid ziet vanuit het programma Zorg en Veiligheid en het programma “Preventie met Gezag” verschillende aanknopingspunten om hier een integrale aanpak voor te schrijven.

De motie

De motie Leefbaarheid en veiligheid vergroten d.m.v. pilot streetcoaches. De raad van de gemeente Almelo, geeft het verzoek aan het college in de vergadering van d.d. 6 november 2025 om:

1. Een pilot te starten voor een periode van minimaal twee jaar met de inzet van streetcoaches in één of meerdere wijken waar de leefbaarheid onder druk staat;
2. Hierbij samen te werken met de lokale partners zoals politie, welzijnsorganisaties, jongerenwerk en woningcorporaties;
3. Tussentijds te rapporteren over de voortgang en effectiviteit van de pilot;
4. Na afloop van het pilotjaar een evaluatie uit te voeren en de raad te informeren over de resultaten en eventuele vervolgstappen;
5. De kosten van de pilot te dekken uit verschillende budgetten zoals thema leefbare wijken en/of de programmagelden binnen de gemeentelijke begroting omdat de rol van een straatcoach verschillende domeinen raakt.

Probleemdefinitie

In verschillende wijken van Almelo staat de leefbaarheid onder druk. Dit komt door aanhoudende overlast, gevoelens van onveiligheid en sociale en maatschappelijke spanningen. Bewoners ervaren hierdoor minder woongenot en voelen zich niet altijd veilig op straat of in hun eigen buurt. De oorzaak hiervan ligt vaak bij groepen jongeren en jongvolwassenen die regelmatig samenkomen in de openbare ruimte.

Naast de signalen uit de praktijk blijkt uit diverse landelijke en regionale onderzoeken dat Almelo al langere tijd relatief hoog scoort op indicatoren die samenhangen met jeugdproblematiek, jeugdoverlast en veiligheidsvraagstukken. Deze ontwikkelingen vragen om een tijdige en gerichte investering in preventie en vroegsignalering. Zonder aanvullende inzet bestaat het risico dat jongeren verder afglijden richting criminaliteit, waardoor de maatschappelijke impact en kosten voor zorg, handhaving en strafrecht toenemen. Juist daarom is het noodzakelijk om niet alleen te reageren op incidenten, maar structureel aanwezig te zijn in de leefwereld van jongeren.

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar geven aan dat het aanbod voor hun doelgroep onvoldoende is, wat ertoe leidt dat zij zich vaker ophouden op openbare locaties. *Jongeren missen in hun eigen wijk vooral plekken om elkaar te ontmoeten zonder dat het geld kost. Ook winkels of horeca en activiteiten speciaal voor jongeren worden veel genoemd. Daarnaast is er behoefte aan meer sportvoorzieningen, veilige en goed verlichte plekken en digitale voorzieningen zoals wifi. De wensenlijst van jongeren laat zien dat het niet alleen gaat om meer aanbod, maar ook om toegankelijke, veilige en functionele plekken dichtbij huis. Bron: Kennispunt; Jongeren enquête, augustus 2025.*

Voorbeeld: de overlast in de binnenstad. Jongeren zijn vaak met grote groepen in de binnenstad. Hierdoor voelen omwonenden en ondernemers zich regelmatig ongemakkelijk en neemt het gevoel van onveiligheid toe. De politie en handhaving moeten daardoor vaker optreden om de orde te bewaren en escalaties te voorkomen. Ook de aanwezigheid van fatbikes in de binnenstad veroorzaakt steeds meer overlast en leidt tot gevoelens van onveiligheid.

Advies

Investeer niet alleen in het vergroten van de zichtbaarheid en aanwezigheid van professionals, zoals streetcoaches, op straat, maar zorg voor een adequate opvolging met interventies die afgestemd zijn op de situatie en behoeften van jongeren. Het is van belang om enerzijds zichtbaar te zijn in wijken waar de leefbaarheid onder druk staat, zodat jongeren weten dat er ondersteuning en toezicht is. Anderzijds dient er, wanneer dat nodig blijkt, gericht te worden ingegrepen met passende acties, bijvoorbeeld gericht op specifieke jongeren of groepen, afhankelijk van hun gedrag en omstandigheden. Deze integrale aanpak maakt het mogelijk om preventief te werken en problemen vroegtijdig te signaleren, maar ook om doelgericht in te grijpen waar nodig, bijvoorbeeld door persoonlijke begeleiding, hulpverlening of andere maatwerkoplossingen. Zo wordt niet alleen het directe probleem aangepakt, maar ook de onderliggende oorzaken, en wordt terugval in risicovol gedrag bij jongeren voorkomen.

Toelichting advies

Inzet op Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk (J&V-JW)

Jongerenwerkers waarbij de focus ligt op *criminaliteitspreventie*. Dit betreft *Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk (J&V-JW)* dat buiten de scope van het reguliere jongerenwerk valt. Wel werken zij samen met reguliere jongerenwerk. Wenselijk is dat deze specialistische jongerenwerkers ambulant, stedelijk en waar mogelijk ook online werken. Jongeren bewegen zich door de hele gemeente en vestigen zich niet altijd in een wijk. Mede door de online wereld is het van belang dat we niet alleen focussen op de fysieke wereld, maar aandacht hebben voor de hybride wereld.

De *online wereld* speelt een steeds grotere rol in het leven van jongeren en vormt vaak een belangrijk onderdeel van hun sociale netwerk. Risicogedrag, groepsvorming en zelfs beginnende criminaliteit verschuiven steeds vaker naar digitale platforms, zoals sociale media en chatgroepen. Vroegsignalering via onlinekanalen biedt de mogelijkheid om trends, signalen van problematisch gedrag of ongewenste groepsdynamiek sneller te herkennen, ook bij jongeren die zich minder in de fysieke openbare ruimte laten zien. Door deze digitale context mee te nemen, kunnen specialistische jongerenwerkers effectiever en sneller inspelen op ontwikkelingen, bijvoorbeeld door preventief contact te leggen, online interventies aan te bieden of samenwerking met partners te zoeken rond digitale veiligheid.

Inzet op persoonsgerichte interventies (kopstukken) duurzamer

Naast zichtbaarheid op straat kan een persoonsgerichte aanpak (PGA) richting kernleden/ 'kopstukken' van een groep of netwerk duurzamer zijn, omdat je niet alleen het zichtbare gedrag in de openbare ruimte beïnvloedt, maar ook de onderliggende risico- en beschermende factoren

én de positie van sleutelfiguren in de groepsdynamiek. Daarmee verklein je recidive en voorkom je nieuwe aanwas.

- Doorbreken van groepsdynamiek: kopstukken bepalen normen, status en escalatie in een groep. Als je hun gedrag begrenst en/of hun invloed vermindert, kan dat de ‘toon’ in de groep veranderen en meelopers ruimte geven om uit te stappen (aansluitend bij de duiding van rollen in het 7-stappenmodel).
- Gerichter op beïnvloedbare factoren: persoonsgerichte interventies kunnen werken op meerdere leefgebieden (school/werk, schulden, middelengebruik, thuis, vrije tijd) en versterken beschermende factoren (zoals een steunende volwassene, ambities/ talentontwikkeling, dagbesteding), in plaats van vooral symptoombestrijding op straat.
- Blijvende gedragsverandering i.p.v. verplaatsing: *alleen toezicht/aanwezigheid* kan leiden tot verplaatsing van overlast naar andere plekken of tijden. Een PGA richt zich op structurele verandering en het voorkomen van terugval (recidive).
- Sneller opschalen én afschalen: in een persoonsgerichte aanpak kun je maatwerk combineren (zorg, drang/dwang, bestuursrecht, strafrecht waar passend) en op basis van voortgang afschalen naar lichtere ondersteuning. Dit past bij het uitgangspunt ‘tijdig zwaar inzetten om later lichter te kunnen’ (businesscase PGA/ Groepsaanpak).
- Systeemaanpak rond de jongere: bij veel risicojongeren spelen gezins- en context-factoren (armoede, pedagogische onmacht, wantrouwen richting overheid). Als je het systeem niet meeneemt, blijft de voedingsbodem bestaan.
- Efficiënter inzetten van schaarse capaciteit: bij beperkte middelen kan focus op de kleine groep met hoogste impact (kernleden) meer effect hebben dan brede, continue aanwezigheid. Dit vraagt wel om goede selectie/triage (bijv. via TVJ/groepen overleg) en strakke regie.

Geen losse structuur

Deze integrale aanpak vormt *geen nieuwe zelfstandige structuur*, maar *versterkt en verbindt bestaande interventies* binnen Preventie met Gezag, de Triagetafel Vroegsignalering Jeugd, Persoonsgerichte aanpak, de jeugdgroepen aanpak volgens het 7-stappenmodel en andere bestaande structuren rondom jeugd en veiligheid.

Wat doen we al op jeugd en veiligheid?

Er wordt geïnvesteerd op een goede samenwerking en korte lijnen tussen partners, die te maken hebben met de jongeren in Almelo.

Het aanbod aan inlooptmogelijkheden voor jongeren bij welzijnsorganisatie Avedan is beperkt¹. In bepaalde wijken bieden we Halt in de Wijk aan, evenals Halt op scholen; beide zijn preventieve hulptrajecten van Halt. Wanneer jongeren op straat gesignaleerd worden met zorgwekkend gedrag, kan er vrijwillig naar Halt worden doorverwezen.

Ten aanzien van de doelgroep (pag.4) om signalen tijdig in beeld te brengen heeft Almelo een [Triagetafel vroegsignalering Jeugd](#) ingericht. Er wordt ingezet op het voorkomen dat jongeren herhaaldelijk negatief in aanraking komen met politie of handhaving, zodat ze niet in het strafrecht belanden. Groepen die structureel overlast veroorzaken, willen wij tijdig uit de anonimiteit halen via [de jeugdgroepen aanpak \(7-stappenmodel\)](#).

¹ Dit heeft betrekking op de subsidieverstreking en de bezuiniging door de jaren.

Voorstel “Aanpak Jeugd en Veiligheid”

Probleemdefinitie

In verschillende wijken van Almelo staat de leefbaarheid onder druk. Dit komt door aanhoudende overlast, gevoelens van onveiligheid en sociale en maatschappelijke spanningen. Bewoners ervaren hierdoor minder woongenot en voelen zich niet altijd veilig op straat of in hun eigen buurt. De oorzaak hiervan ligt vaak bij groepen jongeren en jongvolwassenen die regelmatig samenkomen in de openbare ruimte.

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar geven aan dat het aanbod voor hun doelgroep onvoldoende is, wat ertoe leidt dat zij zich vaker ophouden op openbare locaties. Jongeren missen in hun eigen wijk vooral plekken om elkaar te ontmoeten zonder dat het geld kost.

Doelgroep/ afbakening

De aandacht is gericht op jongeren in de leeftijd van 8 tot 17 jaar (t/m 23 jaar) die een verhoogd risico hebben om zich (verder) te ontwikkelen/doorgroeien binnen de criminaliteit (zie ook bijlage 2). Het gaat om jonge aanwas die niet bereikt wordt via reguliere welzijnsvoorzieningen. Jongeren die opgroeien in kwetsbare gemarginaliseerde buurten in gezinnen met meervoudige en complexe problemen. Deze jongeren vallen vaak vroeg op door overlastgevend gedrag, raken betrokken bij incidenten of zijn frequent op plekken te vinden waar hun aanwezigheid gezien hun leeftijd niet passend is. Dit gedrag wordt waargenomen op straat, school en thuis, zowel offline als online.

Vaak begeven zij zich in groepen die bekend staan om het veroorzaken van overlast. Bij deze jongeren is vroegsignalering en directe interventie noodzakelijk om verdere escalatie en criminaliteit te voorkomen. Gedragsverandering binnen deze leeftijdsgroep zijn vaak nog succesvol. Daarnaast gaat het soms om kwetsbare jongeren (verhoogde risicofactoren/gebrek aan beschermende factoren) die beïnvloedbaar zijn voor criminele netwerken.

Betrokken partijen

Gemeente:

- Handhaving/ (Jeugd)boa's
- Adviseur openbare orde en veiligheid Jeugd
- Optioneel: Adviseur Jeugd
- Procesregie / Casusregie

Politie – Wijkagenten (jeugd en wijk)

Avedan Jongerenwerk – Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerkers

RAS-PTC – Multidisciplinair team

Mogelijke betrokken partijen:

Wijkregie, Wijkondersteuning, Halt. in Wijk/Halt. op school (preventief), Sportbedrijf, Scholen², leeflab³

Bestuurlijk opdrachtgever: Burgemeester R.T.A. Korteland

Ambtelijk opdrachtgever: Manager Veiligheid. (afstemming met manager US Zorg en Veiligheid)

Toelichtingen rollen⁴

Functie	Omschrijving
<i>Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk⁵</i>	Het <i>Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk (J&V-JW)</i> heeft een belangrijke (signalerende en begeleidende) rol om criminaliteit onder jongeren te voorkomen. Allereerst fungeren deze jongerenwerkers als laagdrempelig aanspreekpunt voor jongeren die risico lopen op crimineel gedrag. Door structureel aanwezig te zijn op straat en in de wijk, bouwen zij een vertrouwensband op met jongeren en signaleren zij vroegtijdig problematische situaties. Daarnaast werken de J&V-JW preventief door het aanbieden van gerichte voorlichting, individuele begeleiding en het organiseren van activiteiten die alternatieven bieden voor riskant gedrag. Ze schakelen snel met partners zoals politie, handhaving en jeugdhulp wanneer er sprake is van escalatie of zorgelijke signalen. Tot slot dragen ze bij aan het creëren van een veilig leefklimaat door jongeren te ondersteunen bij het maken van positieve keuzes en door samen te werken aan duurzame gedragsverandering. Zorgelijke signalen worden gedeeld met ketenpartners zodat een integrale afweging gemaakt kan worden wat betreft de opvolging en in te zetten interventies. J&V-JW vraagt een specifiekere deskundigheid dan het reguliere jongerenwerk.
<i>Jeugdboa</i>	De jeugdboa is zichtbaar aanwezig op hotspots en kritieke momenten om jeugd gerelateerde overlast vroegtijdig te signaleren, contact te leggen en waar nodig te handhaven. De jeugdboa spreekt aan, bemiddelt waar mogelijk en zet (binnen bevoegdheden) handhavingsinstrumenten in als dat nodig is. Signalen over zorg, groepsvorming of risico's worden volgens

² Partners zijn nog niet betrokken, maar zullen mogelijk wel een rol hebben in de integrale aanpak.

³ Zorgen voor aansluiting bij het initiatief leefbare wijken.

⁴ Zie ook bijlage 3-5

⁵ Gebaseerd op *Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk- Een visie op preventie en omleiding voor de "2%":* (Jan Dirk de Jong, oktober 2025)

	werkafspraken vastgelegd en actief gedeeld met ketenpartners (o.a. (jongerenwerk, wijkagent en jeugdhulp), zodat passende opvolging/interventies snel kunnen worden ingezet.
<i>Wijkagenten jeugd/ jeugdagenten.</i>	De wijkagenten jeugd vervullen een centrale rol binnen het signaleren en aanpakken van jeugdproblematiek en overlast in de wijk. Zij zijn het aanspreekpunt voor jongeren, ouders, scholen en andere partners, en leggen actief contact met jongeren die zich in risicovolle situaties bevinden. Door hun aanwezigheid in de wijk bouwen ze vertrouwen op en kunnen ze vroegtijdig problematische situaties herkennen. De jeugdagenten werken nauw samen met andere ketenpartners, zoals jongerenwerkers, jeugdboa's en hulpverleningsinstanties, om snel te schakelen bij zorgelijke signalen of escalaties. Zij dragen bij aan een integrale aanpak van jeugdcriminaliteit en overlast.
<i>RAS-PTC</i>	RAS-PTC biedt onder andere individuele behandeling is intensief, outreachend en systeemgericht, gericht op veiligheid en duurzame gedragsverandering. De inzet wordt gedeclareerd onder productcode ABHIR en geëvalueerd. Uitgangspunten: • behandeling is intensief, outreachend en op maat; • de professional werkt relationeel, betrouwbaar en duidelijk begrenzend; • de inzet is gericht op veiligheid, stabilisatie en gedragsverandering; • er wordt gewerkt volgens de Norm Verantwoorde Werktoedeling; • de hulpverlener/behandelaar die het eerste aanspreekpunt is voor de jeugdige heeft persoonlijk contact met de jongere; • iedere betrokken hulpverlener/behandelaar is verantwoordelijk vanuit zijn eigen beroepsregistratie voor de inhoud van zijn/haar werk. Daarnaast sluiten zij aan/ zoeken zij de verbinding met andere lokale partner op het vlak van zorg- en veiligheid.

Doelstelling

In de periode 2026–2028 wordt stedelijk een *tijdelijke aanpak* ⁶(duur van 2 jaar) uitgevoerd met de inzet van o.a. jeugd- en veiligheidsjongerenwerk, extra jeugd-Boa's en passende interventies. Doel is het vroegtijdig signaleren en verminderen van jeugd gerelateerde overlast en problematiek door gerichte aanwezigheid in de stad en een sluitende, passende opvolging van interventies. De uitvoering vindt plaats in nauwe samenwerking met lokale partners zoals

⁶ Met de intentie om het bij succes te continueren.

politie, welzijnsorganisaties, jongerenwerk en jeugdhulpinstanties. De voortgang en effectiviteit van de pilot worden jaarlijks gemonitord en tussentijds gerapporteerd. Na één jaar en na afloop van de pilot wordt een evaluatie uitgevoerd en wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten en eventuele vervolgstappen. De pilot maakt deel uit van de integrale aanpak jeugd (bv triagetafel vroegsignalering en PGA), zodat implementatie/borging na de pilotfase soepel kan verlopen.

Werkwijze

Pop-up: Twee ambulant J&V JW (±24 uur per week) werken zichtbaar, flexibel en datagedreven in de stad. Ze duiken op waar signalen, overlast of kansen liggen als een soort “snelle interventie-eenheid” voor jongeren.

Geen vaste locatie, maar tijdelijke aanwezigheid (pop-ups) op plekken en momenten waar het ertoe doet. Vanuit data/ signaal gestuurd werken. Zij werken samen met o.a. scholen, ondernemers, bewoners, politie, boa's.

Vanuit hier toeleiden naar hulp of activiteiten.

(60% op outreachend, 20% voorbereiding + afstemming, 20% overleggen)

Door het inzetten van meer jeugdboa's ontstaat er een grotere flexibiliteit bij het uitvoeren van taken tijdens school- en avonduren. Deze jeugdboa's kunnen niet alleen handhaven, maar nemen steeds vaker een preventieve rol op zich door actief deel te nemen aan activiteiten met jongeren, jongerenwerkers en sport-cultureel werk. Zij gaan bijvoorbeeld samen met jongeren sporten, in gezamenlijkheid met jongerenwerk, politie, activiteiten organiseren (te denken aan Hunted) workshops of sluiten aan bij educatieve projecten. Op die manier bouwen zij een band op met jongeren, signaleren zij vroegtijdig problemen. Door deze verschuiving van handhaving naar preventie wordt de kans op escalatie verkleind, ontstaat er meer ruimte voor positieve gedragsverandering en voelen jongeren zich sneller gehoord en begrepen. Dit draagt bij aan het verminderen van overlast en het bevorderen van een veiligere leefomgeving

Samenwerking

De samenwerking tussen jeugdboa's, J&V JW en wijk/jeugdagenten is gericht op het snel signaleren van problematiek.

De koppeling met de interventies van RAS-PTC in deze samenwerking is essentieel. RAS-PTC biedt begeleiding, coaching en advies, waardoor jeugdboa's en jongerenwerkers ondersteund worden in hun aanpak en methodiek. De politie sluit aan bij casusbesprekingen en interventies, waardoor er snel geschakeld kan worden bij urgente situaties. Samen vormen zij een sluitende aanpak: jeugdboa's en J&V JW signaleren en interveniëren, RAS-PTC ondersteunt met expertise en advies, en de politie zorgt voor veiligheid en handhaving waar nodig. Door deze geïntegreerde aanpak ontvangen jongeren direct passende ondersteuning en begeleiding. Dankzij de nauwe samenwerking, kunnen escalaties worden voorkomen en ontstaat er een veilige en leefbare wijk waarin jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Financiering

De inzet van de partijen wordt in pilot periode gefinancierd vanuit het programma Zorg Veiligheid, Leefbare wijken en dorpen, Veiligheid en Preventie met Gezag. Dit betreft tijdelijke middelen. Onderdeel van de integrale aanpak is het opstellen van een businesscase voor de structurele inzet van deze inzet.

De financiering voor de extra inzet van jeugdboa's is meegenomen in het visie-document Boa's.

Hoewel de voorgestelde aanpak een investering vraagt, zijn de kosten van niets doen naar verwachting aanzienlijk hoger. Escalatie van jeugdproblematiek leidt tot extra inzet van politie, handhaving, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en strafrechtelijke ketenpartners. De aanpak richt zich daarom op het voorkomen van zwaardere trajecten door vroegtijdige signalering en interventie. Daarmee kan een deel van de toekomstige maatschappelijke kosten worden voorkomen of beperkt. De pilot moet daarom niet alleen worden beoordeeld op directe resultaten, maar ook op de mate waarin zij toekomstige zorg-, veiligheids- en handhavingskosten helpt voorkomen.

*Dekking 80.000 programma -Z&V/ Dekking- 205.000 PmG-/ Dekking 73.750 euro – Leefbare wijken en dorpen/ Dekking 73.750 – Veiligheid.

Inzet J&V JW	Benodigd bedrag voor 1 ^e jaar	Benodigd bedrag voor 2 ^e jaar
Personeel 1,6 Fte	€ 116.000	€ 116.000
Overhead	€ 29.500	€ 29.500
Ambulante werkkosten	€ 11.225	€ 11.225
Scholing – Ontwikkeling	€ 2.000	-
Totaal	€ 158.725	€ 156.725
Dekking	Diverse programma's.	Volgt ⁷
Inzet RAS-PTC	1^e jaar	2^e jaar
Uurtarief/ Traject?	350 uur * € 100,20 = € 35.070, -	350 uur * € 100,20 = € 35.070, -
Overhead	€ 10.000, -	€ 10.000, -
- Deelname overlegstructuren	24 uur * € 95,- = € 2.280	24 uur * € 95,- = € 2.280
- Advisering	€ 2.650	€ 2.650
Totaal	€ 50.000 (schatting)	€ 50.000 (schatting)
Dekking	Diverse programma's	Diverse programma's
Inzet extra Jeugdboa's	n.v.t.	n.v.t.
Personeel 1,6 Fte		
Scholing – ontwikkeling		
Totaal		

Monitor

Met het oog op de borging en structurele financiering van de interventies is het essentieel om de effecten te meten en te kijken of de beoogde doelstellingen daadwerkelijk worden behaald en om de voortgang, effectiviteit en impact van ingezette interventies te volgen. Specifieke indicatoren voor deze monitoring worden opgenomen in een implementatieplan dat samen met de aanbieders wordt opgesteld.

⁷ Uiteindelijke borging vanuit ophoging subsidie 2028

In de monitor worden zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens verzameld over de aanpak van jeugdcriminaliteit, de samenwerking tussen ketenpartners en het leefklimaat in de wijk. Door structureel te meten en te evalueren, kunnen knelpunten tijdig worden gesignaleerd en kan waar nodig worden bijgestuurd.

Saxion doet komend jaar onderzoek naar de samenwerking en interventies als het gaat om kwetsbare jongeren die dreigen af te glijden richting criminaliteit. Deze pilot wordt daarin ook meegenomen, zodat het nog beter een plek krijgt binnen de integrale aanpak.

Mogelijke indicatoren

- **Aantal jongeren bereikt:** Het aantal jongeren dat actief is betrokken bij activiteiten, begeleiding of voorlichting, geeft inzicht in de reikwijdte van het jongerenwerk.
- **Signalen en meldingen:** Het aantal en de aard van gesignaleerde problematische situaties door jeugdboa's, jongerenwerkers en wijkagenten, inclusief escalaties en doorverwijzingen naar jeugdhulp.
- **Overlastincidenten:** Registratie van jeugdgerelateerde overlast in de wijk, zoals vandalisme, groepsvorming of crimineel gedrag.
- **Partnersamenwerking:** Frequentie en kwaliteit van overleg en samenwerking tussen ketenpartners, bijvoorbeeld gezamenlijke interventies of casusbesprekingen.
- **Gedragsverandering:** Indicatoren die de mate van positieve gedragsverandering bij jongeren meten, zoals schoolgang, werkparticipatie of afname van risicogedrag.
- **Veiligheidsbeleving:** Periodieke enquêtes onder bewoners, jongeren en professionals over hun gevoel van veiligheid en leefbaarheid in de wijk.
- **Verantwoording:** Rapportage over besteding van middelen, doelbereiking en geleerde lessen uit de pilot.

Door deze indicatoren te monitoren, ontstaat een duidelijk beeld van de effectiviteit van de pilot en kunnen resultaten transparant worden verantwoord naar de gemeente en andere betrokken partijen. Zo wordt niet alleen getoetst of de gestelde doelen worden behaald, maar ook waar verdere verbetering mogelijk is.

Impactanalyse

Naast het monitoren van de voortgang en resultaten, is het van belang om een impactanalyse uit te voeren. Hierbij wordt gekeken naar de verwachte kosten en baten van de pilot, evenals de mogelijke besparing op de lange termijn. De impactanalyse kan verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de beschikbare gegevens en de gekozen aanpak. Zo kan er gewerkt worden met persona's om verschillende scenario's te schetsen, en met 'what if'- en 'what works'-methodiek om inzicht te krijgen in de effectiviteit en financiële gevolgen van de interventies.

Door de impactanalyse te integreren in het monitoringsproces ontstaat een compleet beeld van zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve effecten. Dit maakt het mogelijk om niet alleen de directe resultaten te beoordelen, maar ook de structurele voordelen en verbeterpunten te identificeren.

Randvoorwaarden

- 1) Looptijd van minimaal 2 jaar.
- 2) Financiering is rond voor minimaal 2 jaar.
- 3) Succes vereist voor blijvende borging.

- 4) Genoemde partijen committeren zich voor tenminste 2 jaar aan deze aanpak. Uren worden hiervoor per partij vastgelegd.
- 5) Bestuurlijke en ambtelijke steun.
- 6) Partners werken transparant en vanuit hetzelfde doel samen.
- 7) Afspraken rondom samenwerking en uitwisselingen van informatie worden vastgelegd binnen een samenwerkingsovereenkomst.

Risico's/ beheersmaatregelen			
	Oorzaak	Impact	Beheersmaatregel
Onvoldoende personele capaciteit	Werving/contracteren kost tijd; ziekte/verloop; piekbelasting op hotspots en avonden.	Doelen niet haalbaar; minder zichtbaarheid; minder opvolging; reputatieschade.	Vroeg starten werving; back-up;/ duidelijke inzetplanning (hotspots/tijden); afspraken met partners over minimale inzet
Onvoldoende borging na 2 jaar (continuïteit)	De aanpak eindigt zonder structurele financiering/ organisatie; afhankelijkheid van tijdelijke middelen.	Effect verdwijnt: teleurstelling bij partners/inwoners omdat er mogelijke terugval is van overlast/onveiligheid. Jongeren krijgen geen perspectief geboden bij mogelijk delict gedrag. Geen investering aan de voorkant betekent vaak hogere kosten aan de achterkant. Zonder tijdige inzet verschuift de problematiek naar zwaardere en langdurigere zorg, handhaving en veiligheid.	Vanaf start borgingsplan opstellen; besluitmomenten en scenario's tijdige begrotingsvoorbereiding.
Rolonduidelijkheid of rolspanning (jeugdboa/jongerenwerk/politie)	Overlap in taken (contact, begrenzen, handhaven, verwijzen); verschillende cultuur/mandaat.	Frictie, dubbel werk of hiaten; minder vertrouwen bij jongeren; lagere effectiviteit.	Rollen en escalatielijnen vastleggen; gezamenlijke werkafspraken en casusoverleg; gezamenlijke starttraining; periodieke reflectie.

Privacy-/AVG-risico's bij informatie-uitwisseling	Onvoldoende scherppte op doelen, grondslagen, minimale gegevens, bewaartermijnen; te brede deling.	Juridische risico's; verlies vertrouwen jongeren/bewoners; stopzetten gegevensdeling.	Werkafspraken/ Gegevensdelings-overeenkomst; DPIA/AVG-check; dataminimalisatie; instructie aan medewerkers
Onrealistische verwachtingen bij raad/bewoners (communicatie)	Effecten van preventie zijn moeilijk meetbaar en multi-causaal; 'quick wins' worden verwacht	Teleurstelling; politieke druk; voortijdig stoppen of koerswijziging.	Communicatieplan met heldere doelen/indicatoren; realistische resultaats- en tijdlijn; tussentijdse duiding (leren/bijsturen).

Communicatie

Verloop jaar 1

- Partners meenemen in het voorstel – voorstel definitief maken.
- Bestuurlijk opdrachtgever informeren.
- Collegevoorstel.
- Inwoners informeren over de aanpak voor jeugd.
- Lokale veld (intern en extern) informeren over deze samenwerking.
- 3 mnd. na start update geven.
- 6 mnd. na start update geven verloop proces college/raad? (half jaarlijks informeren).
- 12 mnd. na start update geven verloop proces en sturen op borging/ borgingsplan aanleveren.

Verloop jaar 2

- Borgingsplan indien nodig aanpassen en onder de aandacht brengen partners.
- 18 mnd. Inwoners enquête naar de zichtbaarheid en mogelijke vermindering van overlast.
- 20 mnd. evaluatie update intern, raad en partners.

Borging

Beleid en structuur

Voor structurele borging is het essentieel dat het beleid wordt vastgelegd in gemeentelijke beleidsstukken en verankerd in de meerjarenbegroting. Hierbij hoort een heldere rolverdeling tussen partners, duidelijke rapportageafspraken en een jaarlijkse evaluatiecyclus. Zo blijft de aanpak actueel en wordt er tijdig bijgestuurd waar nodig.

Ook vaste overleggen en casuïstiek-tafels worden hier in meegenomen.

Organisatorisch

Binnen de organisatie worden vaste aanspreekpunten aangewezen die verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering en monitoring van het beleid. Er wordt gewerkt met heldere werkafspraken, een vaste projectstructuur en periodiek overleg met betrokken partijen. Dit voorkomt versnippering en zorgt ervoor dat iedereen aan hetzelfde doel werkt.

Interventies

De ingezette interventies worden regelmatig geëvalueerd op effectiviteit en waar nodig bijgesteld. Het is belangrijk om te werken met een mix van preventieve en curatieve maatregelen, afgestemd op de doelgroep. Successen en leerpunten worden gedeeld in het netwerk, zodat de kwaliteit van de aanpak blijft groeien.

Behoud van kennis en expertise

Door structurele scholing, intervisie en kennisdeling wordt ervoor gezorgd dat betrokken professionals op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen. Er wordt geïnvesteerd in het behouden van expertise door het aanbieden van doorgroeimogelijkheden en het faciliteren van een lerende omgeving. Hierdoor blijft de kwaliteit van het team geborgd en kan men adequaat inspelen op nieuwe uitdagingen.

MB

MOTIE

Initiatiefnemer(s): CDA Almelo

Mede indieners: Leefbaar Almelo

Titel motie: Leefbaarheid en veiligheid vergroten o.m.v. pilot streetcoaches

Belreft raadsvoorstel: Perspectiefnota 2026-2029

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 6 nov 2025.

Constaterende dat:

- de leefbaarheid in sommige wijken van Almelo onder druk staat door overlast, onveiligheidsgevoelens en sociaal-maatschappelijke spanningen;
- jongeren en jongvolwassenen in de openbare ruimte soms het contact met hulpverlening, onderwijs of werk verliezen;
- in andere gemeenten positieve ervaringen zijn opgedaan met de inzet van *streetcoaches* als schakel tussen jongeren, buurtbewoners en instanties;

Overwegende dat:

- streetcoaches bijdragen aan vroegsignalering, aanspreekgedrag en herstel van vertrouwen in de buurt;
- de inzet van streetcoaches de samenwerking tussen wijkteams, politie, jongerenwerk of gemeente kan versterken;
- een pilot de mogelijkheid biedt om te leren welke aanpak het beste werkt in de Almelo context;

Verzoekt het college:

1. een **pilot** te starten voor een periode van minimaal twee jaar met de inzet van streetcoaches in één of meerdere wijken waar de leefbaarheid onder druk staat;
2. hierbij samen te werken met lokale partners zoals politie, welzijnsorganisaties, jongerenwerk en woningcorporaties;
3. tussentijds te rapporteren over de voortgang en effectiviteit van de pilot;
4. na afloop van het pilotjaar een evaluatie uit te voeren en de raad te informeren over de resultaten en eventuele vervolgstappen;
5. de kosten van de pilot te dekken uit verschillende budgetten zoals thema 'Leefbare Wijken' en/of de programmagelden binnen de gemeentelijke begroting omdat het de rol van een streetcoach verschillende domeinen raakt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van het CDA,

Bijlage 2 Overzicht doelgroepen

DOELGROEP

DOELGROEP	KWETSBARE/ RISICOJONGEREN	JONGE AANWAS	DOORGROEIER	HARDE KERN
Leeftijd	Kinderen, jongeren/jongvolwassenen tussen de 8 tot met 23 jaar.	Kinderen, jongeren/ jongvolwassen (doorgaans) tussen de 8 tot en met 23 jaar	Jongeren/jongvolwassenen (doorgaans) tussen de 15 tot 27 jaar.	Jongeren/jongvolwassenen (doorgaans) vanaf 18 jaar
Profiel	Zij zijn (nog) niet in contact gekomen met politie en justitie/ hebben zich nog niet schuldig gemaakt aan strafbare feiten, maar dreigen af te glijden naar het criminele circuit. Zij scoren hoog op risicofactoren en laag op beschermende factoren. Beweegreden: verveling, problemen (thuis, school, online), impulsiviteit.	Zij vervullen nog geen 'zichtbare' actieve rol in de (ondermijnende) criminaliteit, maar worden in de buitenste kringen gezien. Deze jongeren maken zich veelal schuldig aan overlast van de openbare orde en maken zich o.a. schuldig aan High Impact Crimes (HIC) Geen tot twee antecedenen, zij behoren tot de risicogroep om door te groeien binnen het criminele speelveld. Beweegreden: Status, groepsdruk, gebrek aan perspectief, problemen (thuis, online of school), impulsiviteit.	Jongere die versneld carrière maken in de (ondermijnende) criminaliteit. Lokale kopstukken, jongeren die in beeld komen als informele leider van overlastgevend groepen. Zij verdwijnen vaak uit beeld bij politie en handhaving en enkele jaren later komen zij vaak weer uit het niets in beeld als leider van georganiseerde en gewelddadige criminelen. Zij zijn <i>mogelijk</i> zichtbaar in de criminele speelvelden van de lokale ondermijningstafels Beweegreden: geld/financieel gewin, machtspositie, erkenning en identiteit, uitsluiting of gebrek aan vertrouwen in instanties.	Harde kern betreft jongere/jongvolwassen die zich diepgeworteld in een crimineel netwerk begeven. Zij vervullen een sleutelrol binnen het criminele speelveld. Beweegreden: Financieel gewin, macht.
Signalen	<i>zie rode vlaggen</i> → Sommige signalen kunnen erop wijzen dat een jongere een risico vormt of gaat vormen voor zichzelf en/of de samenleving. Het gaat hier om subtiele signalen. Als het signaal wijst op een risico is dat een rode vlag.	Gedrag opstandig/ grensoverschrijdend gedrag. In bezit van dure kleding/gadgets zonder duidelijke herkomst. Verandering van vriendenkring	Gedrag sociaal wenselijk zodat ze minder aandacht trekken van omgeving. Contact vermijdend. Vaak vroegtijdige schoolverlater werk of opleiding wordt gebruikt als dekmantel, gebruik van geweld, drugs – en/of wapenbezit, dure auto's,	Gedrag controlerend, intimiderend of ongrijpbaar. Sterke identiteitsbinding aan criminele lifestyle of cultuur, recidive/ herhaald delict gedrag, lid van jeugdbende of criminele groep. Intelligent, calculerende, strategisch en professioneel gedrag.

OVERIGE BEGRIPPEN

First offenders

Een verdachte van een misdrijf die voor het eerst voor het plegen van een misdrijf is geregistreerd in het registratiesysteem Basis Voorziening Handhaving (BVH) van de politie of tegen wie voor het eerst een proces-verbaal voor het plegen van een misdrijf is opgemaakt. Zodra een first offender in 1 verslagjaar verdacht wordt van meer dan 1 misdrijf telt hij/zij niet meer als first offender in dat jaar, maar als meer- of veelpleger.
**kenmerkend*: vaak laag opgeleid, laag inkomen of financieel afhankelijk, familie of vrienden die betrokken zijn bij criminaliteit, woonachtig in wijken met sociale problemen/criminele activiteiten.*

Veelplegers (Jeugd)

Een jongere in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar tegen wie meer dan vijf processen-verbaal zijn opgemaakt waarvan het laatste in de afgelopen 12 maanden.

Bijlage 3 Profiel Jeugd – en Veiligheidsjongerenwerker

Bron: Gebaseerd op *Jeugd- en Veiligheidsjongerenwerk- Een visie op preventie en omleiding voor de “2%”*: (Jan Dirk de Jong, oktober 2025)/ Wat is jongerenwerk (NJI, oktober 2025)

Profielschets Jeugd-en Veiligheidsjongerenwerker	
Toelichting	De J&V JW zich in de basis op jongeren tussen 10 en 23 jaar oud. Dit zijn jongeren waarbij o.a. sprake is van overlastgevend gedrag, verzuim van school, beginnende criminaliteit.
Kernopgaven	Signaleert en analyseert vroegtijdig risicogedrag en problematiek. Bouwt een vertrouwensband op met jongeren die moeilijk te bereiken zijn en werkt zowel outreachend als ambulant. Natuurlijke taak om jongeren normen en waarden bij te brengen. Begeleidt individuen en groepen richting positieve gedragsverandering. Werkt nauw samen met verschillende partners. Geeft beleidsmatig advies op basis van praktijkervaring.
Werkzaamheden (taken van een jongerenwerker zijn niet wettelijk beschreven deze taken vallen vaak onder de algemene voorzieningen van de WMO.)	- Ambulant aanwezig op straat, scholen, online en hotspots. - De-escalatie bij spanningen en groepsvorming. - Signaleren van risico gedrag en hier interventies op inzetten; Dit kan door zelf begeleiding te bieden of toe leiden naar de meest passende hulp. - Optreden als bemiddelaar tussen jongeren en omgeving met de focus op een gedragsverandering.
Competenties	✓ Streetwise: Werken vanuit de leefwereld van de jeugd. ✓ Booksmart: Methodisch werken vanuit geleerde en ontwikkelde kennis. ✓ Systeem Sensitief werken

Bijlage 4 Profiel Jeugdboa's

Bron: Handhavingsarrangement en Taakomschrijving

Profielschets Jeugdboa	
Toelichting	De jeugdboa is een specialist binnen het domein openbare orde en veiligheid, met specifieke aandacht voor jeugd en jongeren in de openbare ruimte. De jeugdboa vervult een rol die zowel handhaving als preventie combineert binnen het werkveld en draagt bij aan een veilige leefomgeving waarin jongeren zich positief kunnen ontwikkelen. De jeugdboa werkt stedelijk. Ze signaleren problemen rondom jeugd op stedelijk niveau waaronder (nieuwe) jeugdgroepen en overlast gevend en ander opvallend gedrag en delen deze signalen met ketenpartners. Jeugdcriminaliteit is een verantwoordelijkheid van de politie. Alleen lichte overtredingen en hinderlijk gedrag kunnen door de (jeugd)boa's afgehandeld worden.
Kernopgave	Het bevorderen van de veiligheid en leefbaarheid onder jeugdigen. Het voorkomen en verminderen van (jeugd) overlast en beginnende criminaliteit. Het signaleren van risico's van jongeren.
Taken en verantwoordelijkheden	▪ Toezicht en handhaven ▪ Preventie en vroegsignalering ▪ Netwerksamenwerking ▪ Informatiepositie
Competenties	✓ Communicatie vaardigheden ✓ Omgevingssensitiviteit ✓ De-escalerend vermogen ✓ Samenwerkingsgericht ✓ Weerbaarheid en professionaliteit ✓ Signalerend

Bijlage 5 Inzet RAS-PTC

Opdracht RAS-PTC

PROJECTOPDRACHT		Versie: 1.0
		Datum: april 2026
		Status: concept
		Vastgesteld in: Vastgesteld d.d.:
Naam project:	Samenwerking RAS-PTC	
In een programma: ☒ ja ☐ nee Zo ja: welk programma:	Zorg en Veiligheid/ Preventie met Gezag Langjarige opgaven (wijken met een hoog MDI)	
Naam opdrachtschrijver	Marleen Kotkamp	
Naam opdrachtgever (=deelbudgethouder) / stuurgroep	Erwin Derksen/ Karen Ottens	
Naam projectleider (= prestatieverklaarder)	Niels Jong (PV) / Marleen Kotkamp (PL)	

Opdracht

Samenwerking opstarten met RAS-PTC met betrekking tot de inzet van interventies om (dreigende) jeugdoverlast en (ondermijnende) jeugdcriminaliteit te verminderen en tegelijkertijd de ontwikkelings- en veiligheidskansen voor jongeren in Almelo te vergroten.

Dit maakt onderdeel uit van het proces “Aanpak Jeugd en Veiligheid”

Concreet

Bemoeizorg

Bemoeizorg is een tijdelijke, outreachende inzet bij jongeren waarbij vrijwillige hulp (nog) niet tot stand komt. Doel is toeleiding naar passende hulp en het beperken van risico's.

ABGII (Begeleiding intensief individueel) wordt ingezet wanneer bemoeizorg voornamelijk bestaat uit:

- intensieve begeleiding gericht op stabiliteit, veiligheid en zelfredzaamheid;
- het opbouwen van contact en motivatie;
- het creëren van basisstructuur en het verminderen van risicogedrag;
- ondersteuning zonder behandelcomponent.

ABHIR (Behandeling individueel A) wordt ingezet wanneer bemoeizorg tevens bestaat uit:

- gedragsmatige of psychische problematiek die behandeling vereist;
- systeemgerichte interventies onder verantwoordelijkheid van een gedragswetenschapper;
- diagnostiek, observatie of therapeutische interventies;
- veiligheidsproblematiek die behandelinhoudelijke sturing vraagt.

Individuele behandeling

Individuele behandeling is intensief, outreachend en systeemgericht, gericht op veiligheid en duurzame gedragsverandering. De inzet wordt gedeclareerd onder productcode ABHIR en geëvalueerd.

Uitgangspunten:

- behandeling is intensief, outreachend en op maat;
- de professional werkt relationeel, betrouwbaar en duidelijk begrenzend;
- de inzet is gericht op veiligheid, stabilisatie en gedragsverandering;
- er wordt gewerkt volgens de Norm Verantwoorde Werktoedeling;
- de hulpverlener/behandelaar die het eerste aanspreekpunt is voor de jeugdige heeft persoonlijk contact met de jongere;
- iedere betrokken hulpverlener/behandelaar is verantwoordelijk vanuit zijn eigen beroepsregistratie voor de inhoud van zijn/haar werk.

De inzet bedraagt gemiddeld 6-8 uur per week gedurende een periode van 6 maanden, met de mogelijkheid tot 2 verlengingen van telkens 3 maanden. Een ophoging van het aantal uren vindt uitsluitend plaats na instemming van de betrokken jeugd-/procesregisseur. Jeugdreclassering kan dit in afstemming met gemeente inzetten.

Probleemstelling

Op dit moment merken we dat het lastig is om grip te krijgen op de doelgroep die volgens ons een verhoogd risico loopt om af te glijden richting criminaliteit. Waarbij sprake is van meerdere rode vlaggen⁸. Jongerenwerkers geven aan dat deze doelgroep te complex is voor ambulante werk en niet geschikt voor de inloop, omdat dat andere jongeren kan afschrikken.

Wanneer we de jeugdige wel in het vizier hebben is er onvoldoende passend aanbod voor de doelgroep. Deze doelgroep vraagt om een meer outreachende /maatwerk gerichte aanpak.

Met de inzet van de groepsaanpak/ persoonsgerichte aanpak is het belangrijk dat we op de juiste manier opvolging kunnen geven aan de doelen die er worden gesteld in de overleggen. Hiervoor wordt nu een passend aanbod gemist.

Doelen

Het project draagt bij aan *strategisch doel 2 vanuit het programma Zorg en Veiligheid: Meer veilige omgeving voor jongeren*, waarin zij in staat zijn om eigen keuzes te maken om op het rechte pad te blijven.

En aan de operationele doelen⁹:

In 2026 hebben we meer zicht en inzicht in de jeugdgroepen om te komen tot een effectieve aanpak.

⁸ Risicosignalen die je kunt tegenkomen in de leefwereld van jongeren, zowel offline als online.

⁹ Deze doelen zijn vastgesteld in het Programmaplan Zorg en Veiligheid, 2023.

In 2026 is overlast van jongeren in de stad gedaald.

In 2026 is het aantal politieregistraties met betrekking tot jongeren gedaald.

In 2026 ervaren inwoners minder overlast door jongeren.

Doelstelling vanuit Veiligheid en Jeugd (PmG)

We streven ernaar om (dreigende) jeugdoverlast en (ondermijnende) jeugdcriminaliteit te verminderen en tegelijkertijd de ontwikkelings- en veiligheidskansen voor jongeren in Almelo te vergroten.

Businesscase

De businesscase voor de inzet van RAS-PTC ligt in het vullen van het huidige gat in passend, outreachend maatwerkaanbod voor de groep risicojongeren die nu moeilijk in beeld komt of niet bereikt wordt. Inhoudelijk/maatschappelijk draagt het bij aan de doelen van Preventie met Gezag: minder (dreigende) jeugdoverlast en (ondermijnende) jeugdcriminaliteit en meer ontwikkelings- en veiligheidskansen voor jongeren in Almelo. Daarnaast ondersteunt het de persoonsgerichte aanpak (PGA) en de opvolging na vroegsignalering (TVJ), zodat doelen uit overleggen ook daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden. Financieel wordt gestuurd op borging (minimaal 2 jaar, evaluaties) en—bij succesvolle samenwerking—eventuele structurele inkoop via contract (mogelijk vanuit Jeugdwet/Wet Maatschappelijke Ondersteuning). Concreet is de beoogde “opbrengst” dat in 2027 het zicht op jeugdgroepen is verbeterd.